

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentky práce

Autorka práce: Bc. Anna Cerhová

Název práce: (Ne)dostatečné kapacity na středních školách v Praze: případová studie situace v roce 2023 a 2024

Autor posudku: Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Anny Cerhové zpracovává téma nedostatečných kapacit středních škol v Praze, konkrétně situaci v letech 2023 a 2024. Téma oceňuji jako aktuální a relevantní jak z hlediska veřejné politiky jako disciplíny, tak i praxe. Zpracování má nicméně některé řemeslné vady, které celkový dojem značně sráží. Diplomovou práci následně podrobně hodnotím v následujících oblastech:

1) *Věcný přínos práce a její přidaná hodnota*

Věcný přínos diplomové práce hodnotím jako vysoký. Téma nedostatečných kapacit středních škol se dotýká řady problémových míst českých veřejných vzdělávacích politik na regionální úrovni, což je oblast, která není zpracovávána právě často – téma je zároveň pojednáno relativně komplexně a poctivě. Na práci oceňuji také promítnutí zkušeností, kterými autorka díky svému pracovnímu působení na magistrátu disponuje, a pečlivost v práci s daty.

2) *Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení*

Formulace výzkumných cílů a výzkumných otázek na s. 6 je jasná a výstižná. Předchozí stránky byly pro mě jako čtenářku, která diplomovou práci čte poprvé a nezná její pozadí, spíše matoucí – autorka hovořila o různých konceptech, ovšem nebylo mi jasné, jak přesně je chce využít. V průběhu práce opět může nastat určitá nejistota, kde právě jsme a proč, ovšem výzkumné otázky jsou v závěru zodpovězeny.

3) *Strukturace práce*

Diplomová práce je z formálního hlediska strukturována standardně. Chyběla mi jen podkapitola 5.4, která by přehledně shrnula hlavní zjištění předchozích částí kapitoly 5. Tato kapitola je velmi obsáhlá a detailní – je patrné, že s ní autorka strávila obrovské množství práce. Ta nese své plody (jak je zřejmé z vizualizací), ale ze čtení kap. 5 jsem byla poměrně vyčerpaná, a nakonec jsem si nebyla úplně jistá, co si z toho obrovského

množství materiálu mám odnést (kap. 6 je sice zpracovaná velmi dobře, ale přesto bych si přála i nějaké shrnutí kap. 5).

4) *Věcná správnost a přesvědčivost argumentace*

V diplomové práci jsem nenarazila na faktické chyby. Na některých místech práce jsem se nicméně zarazila.

Např. druhý odstavec na s. 9 hovoří o tom, že situace roku 2023 je typickou ukázkou „issue saliency“. Autorka argumentuje, že problém nedostatečných kapacit byl artikulovaný (a částečně řešený) několik let a zájem veřejnosti „rozpumpovala“ média. Mé vidění by naopak bylo, že nástup tzv. silných ročníků zásadně změnil naléhavost problému, a to pro značnou část pražské rodičovské veřejnosti. Role médií za mě byla ve zvedání tohoto tématu podstatná, ovšem obecnější dynamiku vnímám trochu jinak než autorka.

Jako jistou zkratku vnímám vyvození, že „Praha je obětí“ na s. 36 – jde spíše o pražské žáky, potažmo jejich rodiče či vyučující.

V kap. 3 jsem očekávala nejen zpracování tématu nedostatečné kapacity co do kvantity, ale i kvality těchto míst (jaká je kapacita gymnázií, jaké středních odborných škol atd.). Ze své laicky pozorovatelské pozice jsem vyrozuměla, že problém měl více dimenzí, a přestože se mluvilo o „nedostatečné kapacitě“, mínila se tím kapacita systému přijmout žáka na místo, které odpovídá jeho aspiracím a schopnostem.

V kap. 5.2.3 bych se přikláněla k tomu nechat kategorii „hrdiny“ neobsazenou – odpovídá to podle mě lépe situaci.

5) *Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů*

Diplomová práce využívá teoretických konceptů nastolování agendy, morální paniky a NPF. První dva koncepty jsou v diplomové práci popsány velmi obsírně a se snahou o přehlednost i vysvětlení konkrétních opor pro diplomovou práci, poslední (NPF) je věnováno méně prostoru. Z popisu na s. 8 mi vyplývá, že se koncepty morální paniky a NPF pravděpodobně překrývají (nebo je to jen nedopatření?), ale není mi úplně jasné jak (a stála bych o to, aby mi to autorka ozřejmila).

6) *Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod*

Tuto část hodnotím bez výhrad – autorka vysvětluje svůj výzkumný postup, popisuje dataset a reflektuje limity výzkumu. Uměla bych si nicméně představit i podkapitolu věnovanou etice výzkumu vzhledem k tomu, že autorka na MHMP v daném období pracovala, a to přímo pro radního Klecandu. Podkapitolu bych neocenila proto, že bych autorčin postup automaticky kritizovala, ale přišlo by mi dobré více popsat, jak s touto zkušeností pracovala, jaké možnosti zvažovala, zavrhla apod. – přišlo by mi to zajímavé pro další studující.

7) *Využití literatury a dat*

Využití literatury a dat je na velmi dobré úrovni.

8) *Stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava atd.)*

Tuto oblast považuji ve svém hodnocení za poměrně problematickou. Diplomová práce obsahuje velké množství drobných chyb a překlepů – v abstraktu („s důrazem na koncept morální paniky a procesu nastolování agendy“ – správně „na proces“), poděkování (kde autorka použije mužský rod), název kapitoly 3 („Faktory ovlivňují přechod ze základní na střední školu v Praze“), ve druhém odstavci úvodu jsem našla dva prohřešky, interpunkce je chybně užívaná napříč prací atd. Citace Kalvase (2011) na s. 10 je bez paginace, i schéma dle Jirků (2011) na s. 11 by si označení stránky zasloužil. Ostatně podobně, jako by si ČSÚ zasloužil vročení jako zdroj u Grafu č. 2. Podobný problém je u Saunders (2003) (jednou označeno jako „a kol.“, jednou bez) na s. 29, kde také chybí stránka, přestože jde o přímou citaci, a týž problém se týká Mišovič (2019) na s. 34. Tyto nedostatky považuji za závažné.

Prohlašuji, že jsem se seznámila s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: Theses Turnitin Ouriginal (Urkund) Komentář k výsledku kontroly: Nenalezla jsem žádný problém.

Diplomová práce Bc. Anny Cerhové zpracovává velezajímavé a veleaktuální téma.

Autorka věnovala hodně energie analýze a také propracování teoretických východisek. Slabinou práce je naopak (trochu paradoxně) právě detailnost analýzy, která pak není dostatečně kompenzována formulací hlavních zjištění, což mj. zapříčiňuje dojem, že se práce „drobí“, resp. že se nevyklene; problematická jsou také některá konkrétní místa diplomové práce (viz výše). Dále je slabinou opravdu velké množství jazykových a také formálních prohřešků. Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „E“.

Možné otázky k obhajobě:

1. Jak se k sobě mají koncepty morální paniky a NPF? Jaké jsou jejich styčné plochy a jaké rozdíly? Jsou z hlediska obecnosti na podobné úrovni?
2. Jakou přidanou hodnotu přinesla podrobná analýza dění v mediální, veřejné a politické agendě? Rozumím tomu, že v každé se děje něco malinko jiného, ale vyplývá z toho něco podstatného pro veřejnou politiku nebo pro porozumění problému (a co)?
3. Jak autorka přemýšlela o práci se svou zkušeností asistentky radního Klecandy, resp. o tom, jak s touto zkušeností naložit v rámci diplomové práce?

V Praze dne 11. srpna 2024

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.